№ 63.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 6. SIERPNIA ROKU 1799. we WTOREK.

z Berlina dnia 30. Lipca.

Poseł *Roſſyiſki* Hrabia *Panin* wyiechał ztąd do *Karlsbadu.*

z Wiednia dnia 27. Lipca.

Generał *Melas* donosi pod dniem 17. o dalszym ciągu oblężenia cytadelli *Alexandryiſkiey.* Ogień nieprzyiacielſki wſtrzymywał znacznie roboty nasze, pomimo tego iednak na dniu 17. z rana, row kommunikacyiny pod ſamym ſtokiem był wykopany i paralella od młynow na rzece *Tanaro,* aż do baſtionu Nro: 3: zoſtała dokończoną. Strata nasza w 24. godzinach ſkłada ſię z 1go zabitego i 7. rannych, pomiędzy ktòremi znayduie ſię kapitan grenadyerow Hrabia *Fusco.* Nieprzyiacielowi zapaliliśmy procz magazynu ręczney ammunicyi, magazyn ſienny.— Od *Mantuy* zaś F. M. *Kray* donosi na dniu 19. iż robota około drugiey paralelli i kommunikacyow z należytym rozſzerzeniem ieſt posunięta, rownie iak około wysypania bateryow i połączenia ich z ſobą. Nieprzyiaciel nieprzerwany ſypał ogień, z bombami i granatami. W oſtatnich iednak 24. godzinach zabił nam 4. tylko ludzi, a zranił 7.

z Krakowa dnia 30 Lipca.

W tych dniach przechodziło przez *Myślenice* 3 kolumnami korpus emigrantow *Francuzkich* pod Xięciem *Kondeuſzem* będących na żołdzie *Roſſyiſkim*, dla działania znowu w teraźnieyszey woynie. Przy nim znayduie ſię 2000 woyſka *Roſſyiſkiego* pod Generałem *Bauer.* Xże *Kondeuſz* znayduią ſię ſam przy ſwoim korpuſie.

z Londynu dnia 19. Lipca.

Wyprawa uzbroiona teraz w *Suthampton* ma bydź iedna z nayſtrasznieyszych w teraźnieyszey woynie. Pierwszy oddział ktòry ma wſiąść na okręty pod dowodztwem Generała *Abercromby* ſkłada ſię z 4800 głòw, a przyłączywſzy do tego artylleryą i kawaleryą wynieſie 8600 ludzi. Drugi oddział ſkłada ſię z 9600 głow z proporcyonalną liczbą artylleryi i kawaleryi. Do tego przyłączy ſię dywizya *Moſkalow* z 16 tyſięcy ludzi złożona wraz z kawaleryą i artylleryą, ktòra na ſtatkach naszych przewozowych w początkach przyszłego mieſiąca ieſt oczekiwana, w ktòrym to czaſie cała wyprawa w gotowości będzie. Armia cała w tey wyprawie użyta ma wynoſić 40 tyſięcy ludzi i na każdy moment bydź gotową do wyruszenia. Feldmarszałek Xiąże *d'York* wydał pod dniem 13 ordynans do regimentow milicyi, z których woyſko regularne kompletowane bydź ma, tak wielka zaś gorliwość widzieć ſię daie w ſłużeniu Krolowi, iż wkrotkim czaſie 4ta część milicyi do woyſka ſię uda, gdzie tylko przez czas woyny ma ſłużyć.— Utrzymuią tu, iż *Szwecya* uroczyście także przyſtąpiła do koalicyi, i że doſtarczyć ma do tayney wyprawy 8 tyſięcy woyſka ſwoiego. Procz tego w potrzebie chce doſtarczyć okrętow woiennych.— Dwanaście okrętow *Wſchodnio-Indyiſkich* będzie także do wſpomnioney wyprawy użytych. Admirał *Mitchell* ma mieć nad niemi kommendę. Armaty użyte ſą 24 i 36 funtowe. Słychać, iż względem *Hollandyi* utrzymuie ſię taiemne między wielu mocarſtwami porozumienie. Xiąże *York* ma dowodzić iedną częścią wyprawy przeznaczoney przeciw pułnocnym brzegom *Francyi.*

Z *Jarmuth* pod dniem 17. Lipca donoszą. Na dniu 14. wypłyneło ztąd 6. okrętow woiennych pod kommendą P. *Ferris* do *Sundu* dla popłynienia ztamtąd daley i zabrania woyſka. Woyſka *Roſſyiſkie* wspolnie z *Angielſkiemi* przeznaczone ſą przeciw *Hollandyi*, i mowią iuż o deklaracyi *Statudera.* Admirał *Tat*[illegible] wypłynął ztąd z 4. okrętami liniowemi do brzegow *Hollenderſkich.* — W *Portsmouth* ma być wyſtawiony wielki monument na pamiątkę zwycięztw Admirałow *Brytańſkich* nad flottami *Hollenderſką, Hiszpańſką,* i *Francuzką* 15. tyſięcy funtow kosztuiący.

Wczoray przybył tu bat pocztowy z *Lizbony* w 13. dniach. Liſty donoszą, iż flotty *Hiszpańſka* i *Francuzka* potrafiły uniknąć baczności flott naszych i połączyły ſię w porcie *Kartagenie.* Obie flotty miały niezwłocznie wyiść pod żagle. Lord *Keith* był w *Port Mahon* na *Minorce* z 39. okrętami liniowemi, i muſiał zapewne dowiedzieć ſię o obrotach nieprzyiaciela. Podług ieszcze świeższych wiadomosci, flotta *Francuzka* i *Hiszpańſka* weszły w ciasninę *Gibraltarſką.* i z tego powodu w *Lizbonie* wielka trwoga była, gdyż także i na okrętach *Hiszpańſkich* wiele woyſka lądowego znayduie ſię. Flotta nasza będzie z pełnemi żaglami ścigać nieprzyiaciela. Podług powieści niektórych officerow *Francuzkich* w *Kartagenie*, flotta przed przybyciem tam ſwoim, wysadziła na ląd w *Sawonie* tyſiąc ludzi i konwojowała transport pszenicy do *Genui.* — Ma być wybudowany nowy bat pocztowy o 5. masztach dla tym prędszego przewiezienia depeszow do *Indyow wſchodnich.* — Tuteysze pisma twierdzą: Iż *Lafayette* będzie podobno od Rządu *Francuzkiego* do *Ameryki* poſłany, dla negocyowania z rządem tamteyſzym.

Kompania *Wschodnio-Indyiſka* i rząd w *Calkutta* dla tego złożył *Wezyr Alego* w Prowincyi *Oude*, iż nie był prawym dziedzicem, a nadewszyſtko, że chciał ſzkodzić intereſſom kompanii w tamteyszych okolicach. Naſtępca jego *Saadit Ali* był wielkim przyiacielem *Anglikow. Zeman Schach* Xiąże *Wschodnio-Indyiſki* rozpoczął już woynę, lecz kompania nie bardzo ſię ieszcze trwoży.— Na dniu 1. Sierpnia Krol odprawi rewią nad korpusami ochotnikow hrabſtwa *Kent.* Poczym bal dla nich dany będzie, na ktòrym ma ſię znaydować 800. kur 500. ozorow, 350. przodow wołu, 350. pieczeń krzyżowych, 350. ſzynkow, 350. ćwierci cielęcych, i 4. tyſiące flasz wina.— Chleb ieſt tu w cenie bardzo wysokiey.— Literatura *Niemiecka* tak tu teraz ſzacowaną być zaczyna iż jeden giſſer *Angielſki* odlewa litery *Niemieckie* dla przedrukowania pięknych dzieł *Niemieckich*, na czym tu dotąd zbywało.

W dziſieyszey gazecie ranney umieszczone ſą naſtępuiące uwagi. „ Mowią teraz, iż dwie wyprawy z ſtrony naszey ſą przedſięwzięte: do iedney z nich ſame tylko okręty *Wschodnio-Indyiſkie* użyte będą, jakoż w rzeczy ſamey takowe okręty nie zdały ſię do wyprawy na brzegi *Niderlandzkie.* Cożkolwiek bądź, cel iey zoſtanie taynym, dla tym pewnieyszego ſkutku —„ Na wyspie *Grenada* lękaią ſię napaści *Francuzow*, dla tego wszelkie przygotowania do obrony ſą poczynione.

z Paryża dnia 19. Lipca.

Wielu daie teraz przeznaczenie flottom połączonym do *Irlandyi.*— Przybyła z *Egiptu* mała eſkadra, którą flotta *Angielſka* pomiędzy *Tulonem* i *Nicyą* zaięła, była dowodzoną od Ob. *Perée*, i ſkładała ſię z fregat *la Courageuſe, la Junon, l'Atlante,* i z bryganty n *Alerte* i *Salamine.*— We wszyſtkich portach *Hiszpańſkich* pozoſtałe okręty ſpiesznie ſą uzbraiane, i werbunek maytkow iak nayprędzey nakazany.— Tuteysze dzienniki zapewniaią, iż do *Lizbony* przybył Generał *Roſſyiſki.*— Powszechnie tu mowią, iż *Maſſena*, ktòry teraz bardzo zwiększoną ma Armią, nie będzie czekać na to, aż Arcy-Xiąże *Karol* odbierze od *Moſkalow* poſiłki, lecz wkrotce Arcy-Xięcia attakować będzie. Armia *Maſſeny* ieſt teraz do 70 tyſięcy mocna.— Ob. *Maliszewſki* mianowany ieſt generalnym kontrolerem Armij *Alpeyſkiey*, a Ob. *Pommier* Adjutant Generała *Championnet* ſzefem Brygady.— Znayduiący ſię wewnątrz *Francyi* w niewoli officerowie nieprzyiacielscy, odebrali za wyrokiem Dyrektoryatu pozwolenie powrocenia do kraju ſwoiego, pod warunkiem, iż nie będą ſłużyć przeciw Rzpltey.— Tuteysze pisma twierdzą, iż pod *Hagą* oboz ma być założony.

Urzędowa depesza w tym momencie do Dyrektoryatu przywieziona, donoſi nakoniec o nieomylnym połączeniu Armii *Neapolitańſkiey* z Armią *Włoſką.* Natychmiaſt wyſłany zoſtał kuryer do Generała *Joubert* ktòry kilku godzinami wprzod wyiechał z *Paryża*, dla donieſienia mu ſzczęśliwey wiadomości o połączeniu na iednym mieyscu wszyſtkich ſił nad ktoremi ma obiąć kommendę.— Kuryer do Dyrektoryatu przybyły przywiozł wiadomość, iż dnia 29 Czerwca połączona *Francuzka* i *Hiszpańſka* eſkadra odpłynęły od *Kartageny.* — (*Z Redaktora.*)

W czaſie uroczyſtości dnia 14. Lipca, mieszkańcy tego ogromnego miaſta zebrali ſię ze wszyſkich ſtron tłumami na pole Marsowe. Kilkudzieſiąt ſilnych obywatelow, nieśli na ramionach, model z kamienia wyobrażaiący fortecę d. 14. Lipca zburzoną. Generał *Marbot* czynił z woyſkiem rożmaite obroty. Obywatel *Sieyes* miał na tey uroczyſtości mowę, ktòra niemało ſię przyłożyła do obudzenia w ſłuchaiących zapału.

O ſtanie Armii *Francuzkiey* w *Syryi* naſtępuiące odebraliśmy donieſienia. Generał *Buonaparte* po opanowaniu *Gazy*, udał ſię ku *Akrze*, ktorey zdobycie było dla niego nader potrzebnym. Dla oblężenia tey dosyć dobrze obronney twierdzy, oczekiwał na ciężką artylleryą, ktòrą ſobie rozkazał przyſłać na ſtatkach z *Alexandryi*, a ktòra przybyć miała do *Jaffy*, lecz gdy Flotylla *Angielſka* zabrała tę Artylleryą, *Buonaparte* widział ſię w niemożności attakowania *Akry* podług zwyczaynych przepisow. Lecz go niezraziła ta trudność, a w niedoſtatku ſposobow radząc ſię ſwego geniuszu, potrafił na ſześć ſążni od fortyfikacyow *Akry* wysypać baterye, osadziwszy ie polowemi armatami przybyłemi wraz z Armią, i tak zaczął wyłamywać mury. Niemogł iednak większey w nich zrobić ſzczerby iak na ſześciu ludzi. Podobny otwor gdy niepozwolił przypuścić ſzturmu, trzeba więc było innego użyć ſposobu. Natenczas *Buonaparte* przedſięwziął doprowadzić miny aż pod mieysce wyłamanego muru ażeby ie rozprzeſtrzenić. Nieprzyiaciele podkładali mu po kilka razy przeciwne miny, lecz nakoniec przedſięwzięcie iego otrzymało ſwoy ſkutek; rozwalony mur prochami, zoſtawił otwarte mieysce dla dwudzieſtu ludzi. Na tenczas *Francuzi* z ręczną bronią rzucili ſię do miaſta, lecz znalezli nieprzyiacioł oszańcowanych na wszyſtkich

ulicach i we we wszyſtkich domach, w których niewidziani ſtrzelali przez okna i dachy. Dla wyparcia ich z tych kryiowek, potrzeba było kul i prochu, których już resztę użyto na łamanie muru. Baguet ſtał ſię w tenczas ſłabym orężem. *Francuzi* niemogąc przeto korzyſtać z zwycięſtwa, widzieli ſię przymuszonemi opuścić miaſto. W czaſie ich uſtępowania *Turcy* uczynili wycieczkę, lecz ſkoro ſię tylko pokazali w polu, nagłym zwrotem *Francuzow* zupełnie zoſtali znieſieni.

Tym czasem *Buonaparte* dał rozkaz przyſłania z *Axandryi* nowey Artylleryi i nowych ammunicyow. Trzy Fregaty (które pozniey zoſtały zabrane) przyſtawiły ſzczęśliwie w mieſiącu Kwietniu wszyſtkie potrzeby, z któremi były z *Alexandryi* wyſłane. Na tenczas *Buonaparte* niewidział zadney trudności w zapewnieniu sobie tey ważney zdobyczy; Natychmiaſt na nowo rozpoczął oblężenie, i lubo trzy fregaty w tymże mieſiącu z *Jaffy* wyſłane nie przywiozły wyraźney wiadomości o opanowaniu *Akry*, wszyſtkie iednak okoliczności każą dziś wierzyć, iż ta twierdza musi już być w rękach *Francuzow*.

Donoszą z *Breſt* pod dniem 19. *Meſſidora* (7. Lipca) co naſtępuie: „Przybyły urzędownie do *Anglij* wiadomości z *Syryi*, które Kommiſſarz Dyrektoryatu *Niou* przeſłał natychmiaſt jeńcom *Francuzkim* odeſłanym na ſłowo na ſtatku ktory wypłynął z *Anglij* dnia 2. a przybył do *Morlaix* dnia 4. Lipca. Temi wiadomościami potwierdzaią ſię inne donieſienia o zaięciu *Akry* z całym iey garnizonem.

Dalsze donieſienia z *Neapolu* zawieraią w sobie, iż korpus buntownikow który ſię ośmielił przybliżyć aż do Przylądku *Chine* zoſtał rozproſzonym, zoſtawiwſzy na placu ſto ludzi zabitych. Buntownicy uderzyli potym bliſko *Portici* na Republikanow, i lubo w ſiłach znacznieyſzych z ſtratą odparci zoſtali. Republikanie odebrali poſiłki, a pobiwszy znaczną część, resztę tak opasali, iż ſpodziewać ſię należy, iż żaden człowiek nie uydzie. Dnia iutrzeyszego przybędzie do *Kapui* kilka kompaniow *Francuzkich*, a tey nocy wychodzi kilka oddziałow woyſka złożonego z Patryotow dla zaięcia ważnych ſtanowiſk w okolicach miaſta, i utrzymywania kommunikacyow z *Pulią*. Z reſztą mieſzkańcy *Neapolu* w zupełney ſpokoyności zoſtaią.

Z *Belley* w departamencie *Ain* donoszą, iż tam przez cały dzień i noc ſłyſzano kanonadę od ſtronę *Genewy*.— Dyrektoryat w Poselſtwie ſwoim żądał, aby Legion Cudzoziemſki dotąd w ſłużbie *Cisalpińſkiey* zoſtaiący, wzięty był na żołd Rzpltey *Francuzkiey*, równie iak resztuiące woyſka *Ciſalpińſkie* i *Piemonckie*. — Batallion *Francuzki* który w Cytadelli *Turyńſkiey* do niewoli wziętym zoſtał, przybył do *Bourgoin*. Ładunki jego były z popiołu; a kule z drewna. —Do naszey armij *Włoſkiey* Miniſter Wojenny *Bernadotte* poſłał 100. tyſięcy karabinow. Naywiękſza część konſkrypcyinych do tey armij ciągnie. — Z *Briançon* w *Delſinacie* pod dniem 6. Lipca donoszą, iż przez tamteysze okolice bardzo wiele woyſka idzie do armij *Alpeyſkiey* i *Włoſkiey*. Generał *Fiorella* przypisuie poddanie Cytadelli *Turyńſkiey* mianowicie artyllerzyſtom ſwoim, ktorzy prawie wszyscy byli *Piemonczykowie*.

Rewbell ciągle bywa na każdey ſeſſyi Rady ſtarszych. Dziſieyszy Dziennik *Przyiaciel Praw* uſkarża ſię na to, iż nowe osoby wszedłszy na urzędy nie zachowuią przepisow zupełney rowności. Jeżdżą rosparci w karetach i okazuią ſię z urągaiącym zbytkiem *Aryſtokrackim*. Rzucaią naſienie roziątrzenia, przez co publiczne urzędy nigdy ſtałemi być nie mogą.— Z *Nantes* donoszą, iż tam aresztowano ſzefa *Szuanow* nazwiſkiem *Michała Rouſſeau*, przy którym ważne znaleziono liſty. Położenie tamteyſzego departamentu zagraża rozruchami. Przy *Beaupreau*, *Szuani* w konie ſię opatruią. — Słychać, iż wielu obcych Agentow znayduie ſię wewnątrz *Francyi*, którzy kontrewolucyą przywieść do ſkutku zamyślali.— Dyrektoryat wezwany ieſt do dania wsparcia ſławney manufakturze w *Seves*, która całkowitym upadkiem ieſt zagrożona.— G. *Scherer* napiſał obszerną obronę kampanii we *Włoszech* przed ucieczką ſwoią.

Policya *Paryzka* odkryła fabrykę ſztyletow, z których 200 zabrano.— Zawczoray liczne patrole chodziły po mieście, gdyż obawiano ſię nowych rozruchow w tey okolicy, gdzie ſię kluby zbieraią. *Sieyes* i inne członki rządu oświadczyli ſię przeciw terroryzmowi. Odtąd iak większość Ciała Prawodawczego ogłoſiła ſię za utrzymaniem konſtytucyi roku 3go, umyſły nieco ſię uspokoiły i fundusze publiczne na 2 procent podniosły ſię.— *Lombard de Langres* bywszy nasz Ambaſſador w *Hadze*, mocno ieſt opisanym w wielu dziennikach naszych. Wydał teraz obronę ſwoią. Gdy wyiechał z *Hollandyi*, było tam ieszcze 22 tyſiące woyſka *Francuzkiego*.— Dyrektoryat teraznieyszy ſtracił zupełnie dawną ſwoią władzę. *Barras* ſiedzi ſpokoynie, *Sieyes* pracuie niezmordowanie dniem i nocą w ſwoim gabinecie, i tak ſię zachowuie w cichości, jak kiedy był Reprezentantem.— *Rewbell* wydał pod zmyślonym nazwiſkiem pismo pod tytułem: *Łupieżcy ſkarbu i 500. ich wſpolnikow w obu radach*. Pismo to zrobiło mocne wrażenie.— Syn jego ieſt na czele płochey młodzieży, która przeciw klubom powſtaie.— Wiemy dowodnie, iż *Dania* ſtatecznie w swoim ſyſtamacie neutralności zachowa ſię.

Na mocy wyroku Dyrektoryatu wszyscy obcy generalni konsulowie i [illegible] konsulowie, tudzież wszyscy obcy Agenci, maią ſię udawać w intereſſach ſwoich do ſądow i innych magiſtratur ſwoiego okręgu, gdyby zaś potrzebowali protekcyi miniſtrow Rzpltey, na owczas żądać iey powinni przez Poſła ſwoiego lub ſprawuiącego inteſſa.—Bywszy miniſter intereſſow zagranicznych, *Dela Croix* wydał uwagi nad obroną miniſtra *Talleyrand*. Utrzymuie on, iż w ciągu ſwego miniſtroſtwa nic nienależał do wyprawy Generała *Buonaparte*. Gdy widział przygotowania do niey czynione, rozumiał, iż ta wyprawa ma przeznaczenie ſwoie na inne morze dla zrobienia przyſługi Porcie. Inny Dziennik uważa, iż *Buonaparte* w czaſie negocyacyow w *Leoben* ułożył ſobie ten plan, i zakupił zaraz potrzebne w tey mierze mappy i kſiążki. *Monge*, któremu zwierzył ſię tey myśli, tak podobał ſobie ten projekt, iż nawet ofiarował ſię towarzyszyć mu w tey wyprawie.

Nasz Poseł w *Rzymie* tak ſię z mieszkańcami tamteyszemi obchodzi, iż go nazywaią Krolem *Bertolio*.—Dyrektorowie *Moulins* i *Ducos* okazuią ſię bardzo gorliwemi.

Generał *Maſſena* donosi Dyrektoryatowi pod dniem 24. *Meſſidor* (12. Lipca) o nader mocney bitwie i o uporczywym w niey naszego woyſka walczeniu, z którego w dalszych naszych obrotach woiennych należy ſię naypomyślnieyſzych ſpodziewać ſkutkow. Generał *Legrand* kommendant korpusu ſtoiącego przed *Kehl*, był attakowany dnia 18. (6.) w ſwoim ſtanowiſku *Offenburg* od 10. tyſięcy *Auſtryakow* przybyłych przez dolinę *Kinzing*. Bitwa trwała od godziny 6. do 10. wieczorem. Z oboiey ſtrony potykano ſię z zapalczywością; lecz nasze woyſko przełamało wſzyſtkie przeszkody, i odparło nieprzyiaciela z znaczną onego ſtratą. Nieprzyiaciel wytrzymał 20. kartaczowych wyſtrzałow, i mocny ogień karabinowy, tak dalece, iż ziemia trupami była okryta. W tey bitwie utracił wielu wyższych officerow, między innemi Pułkownika *Keizer* od huzarow. (*Redaktor.*)

Prudhomme w dziſieyſzym ſwoim dzienniku donosi, iż ſię *Merlin* zaſtrzelił.

Wielka liczba władz konſtytucyinych Rzpltey ma być odmieniona. — Obywatele świeżo z *St Domingo* przybyli zapewniaią, iż znaczna część Koloniſtow ktorzy tam od ſześciu mieſięcy powrocili w nadziei odzyſkania ſwoich ſiedliſk, nie mogli tam pozoſtać, a między *Rigaud* i Generałem *Touſſaint-Louverture* nowe powſtały niezgody.

Donoszą z *Hiszpanij* pod dniem 2. Lipca: Różne odmiany nagle tu po ſobie naſtępuią. Bywſzy Podſkarbi generalny *Don Philippe de Vallejo* będąc generalnym Superintendentem żywności na lądzie i morzu, złożył ten Urząd nader w teraźnieyſzych okolicznościach przykry. Margrabia *de Branciforte* nowy Generał-Major Gwardyi, miał także utracić ſwoią kommendę nad kompanią *Włoſką*, ktora dana ieſt *Don Auguſtynowi de Lancaſter*, ten będąc przeszło przez 20. lat oddalonym od Dworu i od Stolicy, pokazał ſię tu przed mieſiącem i wkrotkim czaſie odzyſkał nieſtałą łaſkę ktorą ſię dawniey zaszczycał. A ponieważ rangi Kapitanow Gwardyi ſamym tylko Grandom dawane być zwykły, przeto i on mianowany ieſt Kapitanem. Od kilku dni cała Rada *Kaſtylſka* zgromadzona ieſt w nadzwyczaynym ſposobie, niewyłączaiąc nawet Niedzieli, co dowodzi ważność okoliczności ktore rozbiera. Zdaie ſię, iż iey obrady ſtoſuią ſię do obmyślenia funduszow na teraźnieysze nagłe potrzeby. Papiery Krolewſkie tracą dziś po 45. procentu.— Dzienniki *Francuzkie* przywiezione przez kuryera *Caſtagneda* w pułſzoſta dnia z *Paryża* przybyłego, donioſły nam wiadomość o zrzuceniu trzech Dyrektorow, co tu wielkie ſprawiło wrażenie.

z Paryża dnia 21. Lipca.

Skombinowane flotty *Francuzka i Hijzpańſka* przeſzedłszy cieśninę, przybyły ſzczęśliwie do *Rota* bliſko *Kadix*; w ſamym przeyściu cieśniny zabrały ważne zdobycze. Flotta nawet *Hiszpańſka* zabrała między innemi ieden ſtatek *Angielſki* naładowany do *Mahon* dzieſięciu ſkrzyniami ſrebra i iedną złota (*Propagateur*.)

Mowią, iż *Joubert i Moreau* naznaczyli ſobie mieysce dla umowienia ſię względem obrotow woiennych, które im ſą powierzone.

Liſty z *Liworno* pod d. 5. Czerwca wyrażaią, iż nasze woyſka miały uſtąpić z *Toſkanii*; dla przewiezienia ich do *Genui*, włożono embargo na ſtatki znayduiące ſię w *Liwornie*.

Mamy pewną wiadomość, iż *Taleyrand* złożył po drugi raz dymiſſyą, i że ta przeięta zoſtała; możemy oraz zapewnić, iż tyle ma z tąd ukontentowania, ile go mieć mogą nayzapalczywsi iego nieprzyiaciele. Naſtępcą iego do intereſſow zagranicznych ieſt *Reinhard* bywszy kommiſſarz w *Toſkanii*, a niedawno mianowany miniſtrem przy Rzpltey *Helweckiey* (*Przyiaciel Praw.*)

Woyſka *Francuzkie* rozłożone po rożnych mieyscach kraju Rzpltey *Batawſkiey*, dochodzą do 14 tyſięcy ludzi; woyſko Narodowe wynosi 24. tyſiące. Potrzebaby ieszcze 18 do 20 tyſięcy dobrego woyſka dla poſtawienia tey ſprzymierzoney Rzpltey w ſtanie dzielnego odporu napaści, którąby nieprzyiaciele przedſiebrać zamyślali.

Oſtatniey nocy *Abukaye*, ſprawuiący intereſſa Deia *Algierſkiego*, umarł w ſwoim domu, w którym od wyiścia z *Temple*, miał sobie przydaną ſtraż z iednego żołnierza.

Dalszy ciąg usprawiedliwienia Miniſtra Talleyrand Perigord *przed ſwoiemi wſpoł-ziomkami.*

Zarzucaią mi ieszcze, dla czego woyſka nasze kraiu *Hannowerſkiego* nie zaięły, (gdyż w oczach nieprzyiacioł moich powinienem odpowiadać równie za wydanie iak za niewydanie woyny). Lecz gdyby teatr woyny (pomimo zaſłaniaiącey linij neutralney) w kray *Hannowerſki* zoſtał przenieſiony, z iakimże zapędem, a nawet z iak dalece większym prawem, ciż ſami przeciwnicy moi powſtaliby przeciw mnie za to, iż ta linia neutralna naruszoną zoſtała. Zarzucaią mi, dla czego *Portugalia* nie była attakowaną, a gdyby to było naſtąpiło i ściągneło mocny opor *Hiszpanij*, ileżby nie miano prawa poczytywać mi za złe, że to oſtatnie Mocarſtwo obruszone zoſtało, którego przymierze ieſt dla nas tak użytecznym. Obwiniaią mię, iż nie dosyć zachęcałem kaprow na zniszczenie handlu *Anglij*. Lecz na usprawiedliwienie moie to tylko przytoczę, iż do końca roku ſzoſtego, 545. kaprow naszych *Anglikom* w ręce wpadło, i że liczba nie zamienionych jeńcow *Francuzkich* w *Anglij* przenosi 30. tyſię-

cy ludzi, których utrzymywanie 15. millionow Rzpltę kosztuie. *Zarzucaią* mi także wyprawę do *Egiptu*, która iednak przed wniyściem moim do Miniſterium przygotowaną była. i nie odemnie uchwaloną. Gdyby iednak wyprawa ta w ktorey geniusz G. *Buonaparte* tyle nam korzyści wſkazywał i dotąd ieszcze obiecuie, nie była przedſiewziętą, i gdyby za moim w tey mierze oporem wſtrzymaną była, iłeżby nie wzniosło ſię przeciw mnie krzykow za odrzuceniem tey wyprawy? Nieprzyiaciele moi uſkarzaią ſię także na oziębłość Króla *Szwedzkiego*, lecz iakżeby nierównie bardziey uſkarzali ſię na to, gdyby dla uprzedzenia tey oziębłości Rzplta zezwoliła na żądania tego Dworu, niezgodne z iey godnością? Wiedzą bowiem dobrze, iż ieżli takowe chmury wzniosły ſię nad obu państwami, to pochodziło ztąd iedynie iż Rząd Republikancki obſtawał przy tym, aby utrzymał honor wyboru ſwego, ktoregoby i oni także nie byli poświęcili. Pytaią ſię oni mnie ieszcze, czemu nie zatrzymałem W. Xiążęcia *Toſkańſkiego* w zakładzie, iak gdybym ja posyłał inſtrukcye Generałom. Staraią ſię oni nakoniec poróżnić nas z *Hiszpanią* i twierdzą iż Stany *Amerykańſkie* zoſtały odrażone, a to twierdzą w tym momencie, kiedy nowi ich negocyatorowie przybyli do *Francyi*. Wreszcie byłżem kiedy mściwy, lub czy w ciągu mego urzędowania obraziłem kogożkolwiek naymnieyszym ſłowem? Czyliż obywatele ze mną pracuiący doświadczyli iakiey z ſtrony moiey osobiſtości, lub czyli na chwilę o los ſwoy byli zatroszczeni? Zoſtawiam potwarze w pełnym ich biegu, od początku rewolucyi gardziłem niemi, i nieodmienię układu mego w tey mierze.

Rada 500 uchwaliła nakoniec, iż od pensyow przeszło 600 frankow wynoszących aż do 2000 ſrankow odięta ma bydź część dzieſiąta przez cały ciąg woyny aż do zawarcia pokoiu, od 2 do 3 tyſięcy część ſzóſta, od 3 do 4 tyſięcy część piąta, a od pensyow 4 tyſiące frankow przenoſzących, część czwarta, począwſzy od dnia 19 Lipca. Pensye deputowanych wchodzą do tey redukcyi.— Taż Rada uchwaliła, aby zapytano ſię Dyrektoryatu. 1.) na iak wiele okrętow liniowych, fregat, i innych ſtatkow począwszy od roku 4go kontrakty zawarte zoſtały.— 2.) iak wiele tychże okrętow ſtoi na warsztatach.— 3.) iak wiele ſpuszczonych zoſtało.— 4.) iak wiele ma bydź ieszcze wziętych na warsztaty.— 5.) z iakiemi kompaniami, wspomnione kontrakty zawarte zoſtały.— 6.) ktore kompanie albo osoby odebrały zlecenie od miniſtra opatrzenia w żywność flotty.

Na ſeſſyi Rady 500 *Echasseriaux* ſtarszy z porządku dziennego miał głos wymowny w którym Radzie wyſtawia niebeſpieczeńſtwo Oyczyzny, ſłabość Armiow przywiedzionych do wydzierania drobnych korzyści licznieyszemu Nieprzyiacielowi, lub przymuszonych ponosić ſtraty. Potym zwracaiąc mowę do konſkrypcyinych, ſtara ſię zapalić w nich chwalebną zazdrość wyſtawiaiąc im rzewliwy widok gorliwości Armiow. Wzywa nakoniec Republikanow których prawo nieobowięzuie walczyć z nieprzyiacielem, ażeby wspierali męztwo woiownikow; i w tym celu wyſtawia im zapamiętałość nieprzyiaciela, wieczne kaydany, nieſzczęścia i łzy które ſię ſtaną ich udziałem ieżeli nie wyidą z ſwoiey oboiętności; kończy dopraszaiąc ſię o odeſłanie do Kommiſſyi naſtępuiących propozycyow: „ Ciało Prawodawcze ſtanowi, iż bierze na opiekę i na rzetelność Narodu *Francuzkiego* Konſtytucyą i niepodległość ſprzymierzeńcow ſwoich. Powierza ich obronę odwadze ſwoich Armiow. etc. etc.

Obywatele z *Grenoble* w podanym adreſsie żądali ukarania ex-dyrektorow. Okazuią także troſkliwość ſwoią względem położenia miaſta tego, względem flotty *Breſteńſkiey* o którey żadney dotąd nie mieli wiadomości, i względem Generała *Maſſeny* który pomimo otrzymanych poſiłkow wſtępnego boiu dotąd nie rozpoczyna.

Dyrektoryat Wykonawczy przeſłał Radzie 500 pismo miniſtra intereſſow wewnętrznych o ſtanie ſzpitalow.— Odeſłano do kommiſſyi. – Drugim Poselſtwem Dyrektoryat wzywa Radę do zaſtanowienia ſię, czyliby nieprzyſtało pod ciągnąć poborcow generalnych pod odpowiedzialność za kontrybucye, które wybierać będą, i przymuſić ich do podpisania zaręczeń rownych ſummom, które maią wybierać.— Odeſłano do kommiſſyi ſkarbowey.

Lavallois domaga ſię, ażeby Dyrektoryat przeſłał Radzie uwiadomienie względem liczby okrętow wybudowanych od roku 5. oraz liczby uzbroionych i ekwipowanych, niemniey o imionach liwrantow i ſtanie targow.

Na ſeſſyi dnia 16. Obywatele 5go okręgu *Paryſkiego* wyrazili w ſwoim adreſſie: Mieſiąc upłynął, a naſze *katyliny* nie ſą iesycze ukaranemi, i *Talleyrand* ieſt dotąd na urzędzie. Zbyt opieszale obchodzono ſię z temi ludzmi, którzy złupiwszy i zaprzedawszy ſprzymierzone Rzplte, bliscy byli toż ſamo z naszą uczynić. Niema już papierow, winowaycow, złoto ich zoſtało zakopanym, ślady ich zbrodniow znikneły. Nie macie prawa układać ſię z wyſtępkami. Zgromadzony nawet Narod nie może mieć podobnego prawa. Czas ieſt, uderzcie. Cofniycie Prawo, które wydarło broń mieszkańcom *Paryża*, niech cały lud uzbroionym będzie.— Wzmianka w Dzienniku.

François z *Nantes* donosi, iż garnizon *Turyńſki* przechodaąc przez *Bourgoing*, w Departamencie *Isere*, uſkarżał ſię na zdraycow, którzy tę twierdzę zoſtawili bez obrony. Większa część kul nie była kalibrowa, inne drewniane, w ładunkach proch był zmieszany z piaſkiem.

Poulain Grandpré, zdaie rapport względem rozmaitych proiektow ſtosownych do pożyczki, a odeſłanych do Kommiſſyi. Kommiſſya po ich roztrząśnieniu obſtawała przy pierwszym ſwoim proiekcie zezwalaiąc na pewne odmiany, z pomiędzy których znacznieysze ſą: 1.) Kontrybucye gruntowe i ruchome razem przez iednę osobę opłacane będą. — 2.) Obywatele używaiący większego maiątku nad oznaczony w kontrybucyach, będą obowiązani przyłożyć ſię do pozyczki podług taxy ułożoney przez wyznaczone osoby w Adminiſtracyi Centralney. — 3.) Przekonani o emigracyą, tymczasowo wymazani, potomkowie Emigrantow, dadzą potroyny kontyngens. —4.) Bywsza ſzlachta (wyiąwszy patryotow) opisana prawami 3. *Brumaire* roku 4go; 10. *Fructidor* roku 5go, i 9. *Frimaire* roku 6go, zapłaci podwoyną kwotę. — 5.) Bez-żenni zapłacą połowę więcey nad poſtanowioną taxę. — 6.) Przekonani o emigracyą nie ſzlachta nie w ſwoim zapisani Departamencie, wyięci są z pod 3. Artykułu. 7.) Opłacaiący kontrybucye gruntowe mniey iak 500. frankow, nie będą należeć do pożyczki. — Od 500. do 1000. frankow dodane będą 4. dzieſiąte franki. Od 1000. do 1500. 5. 10tych fr. Od 10. tyſięcy wyżey, taxa potroyna. Opłacaiący od maiątku ruchomego w ſummie mnieyszey nad 50. fr. nic niedadzą na pożyczkę. Od 50. do 100. pożyczka podwoyna; Od 100. do 150. potroyna; Od 150. do 200. poczworna; Od 200. do 250. pięcioraka; Od 250. do 300 w sześcioro; Od 300. do 350. w ſiedmioro; Od 350. do 400. w ośmioro; Od 800. i wyżey 20. razy. —9.) Opłacaiący podatek konsumpcyiny zapłacą za ſłużącego mężczyznę pięć razy. Za zbytkowego konia 10. razy. Od powozu o dwoch kołach 15. razy. Od powozu o 4. kołach 20. razy. — 10.) Pożyczaiący podpiszą ſześć obligacyow do wypłacenia co mieſiąc; pierwszy termin w mieſiącu *Fructidor*. Ex-Szlachta, przekonani o emigracyą i bezżenni zapłacą mieſiącem wprzod. — 11.) Niechcący podpisywać i płacić, będą przymuszeni. — 12.) Nikt nie będzie mogł otrzymać paszportu ani zaświadczenia, ieżeli wprzod niedowiedzie, iż nie był w obowiązku płacenia, lub że iuż zapłacił.— Uchwalono nagłość tych środkow.

Czynności także tuteyszych Klubow czyli Towarzyſtw Ludu, ſą podawane ciągle do wiadomości publiczney.— W Klubie Raytszuli na dniu 16. Deputowany *Arena* rzekł: *Bracia i Przyiaciele*, Rada 500. otrzymała dziś urzędowe ſzczeguły względem zdradziectwa, przez które niezdobyta Cytadella *Turyńſka* nieprzyiacielowi wydaną zoſtała. Ładunki armatne nie zawierały w sobie tylko trzecią część potrzebnego prochu. Kule armatne nie biły iak 50. krokow, a kule flintowe na 25. — Ciało Prawodawcze dla wyrwania nieprzyiacielowi chwieiących ſię części naszey nieszczęśliwey oyczyzny, otworzyło znowu Towarzyſtwa Ludu, bez których publiczny duch nigdy utrzymać ſię nie może. Dziennik *Przyiaciel Praw* ciągle obraża nas i pragnie obywatelow przeciw obywatelom uzbraiać. Możecież tego chcieć bracia i przyiaciele? — *Nie, nie* zawołano *chcemy utrzymania Konſtytucyi roku* 3go. Po czym kapelusze do góry rzucane były. Mowa *Areny* ma być drukowana.—Uchwalono wezwać Dyrektoryat, aby rozmaite osoby z Miniſteriow pooddalał, a tym ſposobem ſtaynie *Augiasza* wyczyścił. Inny mowca oſkarzał *Ramela* i *Talleyranda*. —Sławne bardzo osoby *Buonarotti*, *Germain* i *Vadier*, które dotąd w więzieniu fortecy *Cherbourg* ſiedziały, udały ſię do klubu Raytszuli prosząc o otzymanie uwolnienia ich od deportacyi na którą byli ſkazani. — Klub Raytszuli ſkłada ſię teraz więcey iak z tyſiąca członkow, pomiędzy ktoremi wielu Generałow i Reprezentantow znayduie ſię. Za wnieſieniem *Feliza Lepelletier*, Towarzyſtwo uchwaliło, aby wſkazać Ciału Prawodawczemu środki względem teraźnieyszego położenia Rzeczypospolitey. *Drouet* częſte miewa mowy.

Dnia onegdayszego Deputowany *Deſtrem* rzekł z zapałem: „ Niech ſię nikt nie lęka ſpoſobow, iakich użyie to zgromadzenie, ani tego wſzyſtkiego, co będzie miało śmiałość dla dobra publicznego przedſiewziąść. Nasze imie ieſt *Jakubin*, nasze towarzyſtwo ieſt *Jakubinow*, ieſtesmy i chcemy być *Jakubinami*.

z Bruxelli dnia 18. *Lipca.*

Anglicy krążą tu zawsze nad brzegami naszemi, część ich eſkadry ſtoi przed *Oſtendą*, 16. do 18. żaglow na wysokości *Blankenburga*, a inne okręty z iednego do drugiego przepływaią mieysca. Zdaie ſię, iż prawdziwym zamiarem nieprzyiaciela ieſt, ściągnąć woyſka *Francuzkie* nad brzegi dawney *Flandryi*, aby tym snadniey zamiar ſwoy przeciw *Hollandyi* uſkutecznić. Na wszelki przypadek mocne przygotowania są poczynione do przyięcia nieprzyiaciela.

Insurgenci kraiu *Wallon* rozbiegli ſię po okolicach *Joidoigne* i *Gembloux*; ich liczba codziennie powiększa ſię. —Prawo na 4tą i 5tą klaſſę konſkrypcyinych, przyszło wczoray do naszey Adminiſtracyi Centralney. Oczekuiemy na woyſka ze środka kraiu dla uſkutecznienia tego prawa. —W naszym okręgu poſtanowione ieſt także Towarzyſtwo Ludu.— Oſiemnaście guzikow, kołnierz zielony i nawet włosy ſtrzyżone *à la Titus* ſą teraz zakazanemi. Ci ktorzy tak są ubrani, a pokazuią ſię na mieysca publiczne, są wyſtawieni na napaści i nawet na razy pewney klaſſy ludzi.

z Hagi dnia 13. *Lipca.*

Miniſter ſkarbowy wydał plan do oznaczenia naydokładnieyszego podatkow, w miarę maiątku każdego mieszkańca.— Dekretowano, iż ci, którzy ſię od gwardyi obywatelſkiey uchylać będą, maią być wzięci do woyſka regularnego.— G. *Brune* naywyższy teraz wodz woyſk połączanych *Batawſkich* i *Francuzkich*, obieżdża całą linią Armij. – Z *Bruxelli* donoszą, iż na prawym brzegu *Renu* utworzona będzie Armia od 60 tyſięcy ludzi, która ſię od *Duſſeldorfu* aż do *Manheymu* rozciągać ma. G. *Moreau* kommendant iey, przy końcu tego mieſiąca ieſt oczekiwany. W *Dunkierce* uzbraiaią wiele ſzalupow kanonierſkich, dla oparcia ſię wylądowaniu *Anglikow*, cała także Gwardya Narodowa w *Dunkierce* ieſt uzbroiona. G. *Müller* jeſt już w drodze dla urządzenia nowey Armii *Reńſkiey*.—Baron *de Stael* poseł *Szwedzki* przybył tu z *Paryża*.

Dnia 16. *Lipca.*

Obywatel *Fouché* nowy Miniſter Rzeczypospolitey *Francuzkiey* przy Rzeczypospolitey *Batawſkiey*, złożył zawczoray ſwoie liſty kredencyonalne Dyrektoryatowi. Przy tey okazyi miał mowę, do którey między innemi wyrazami dodał: Obywatele Dyrektorowie, okoliczności ſtaią ſię codziennie gwałtownieyszemi, każda zwłoka w przygotowaniu ſposobow obrony, dla ninieyszey chwili, może was pozbawić na wieki używania i pomyślności naprzyszłość. Każdego momentu ta opieszałość może być oſkarzona. Ale chociażby wasz kray nie był zagrożony, powiem wam ieszcze, bądźcie mocnemi, a żebyście byli ſzanowani od waszych nieprzyiacioł. i od ſprzymierzeńcow waszych.

z Kadyx dnia 17. *Czerwca.*

Korweta *Francuzka la Mouche* uzbroiona do krążenia pod kapitanem *Nicolas Deses*, przybyła tu z *Bor-*

deau po 13. dniach płynienia, Przyprowadziła z ſobą 2. ſtatki kupieckie *Amerykańſkie*, ktòre zabrała przy ich oddaleniu ſię z *Lizbony*. Jeden z nich ma na ſobie 51. tyſięcy piaſtrow przeznaczonych do *Bengalu*, drugi 42. tyſiące piaſtrow przeznaczonych do *Batawij*.

z Madrytu dnia 4. Lipca.

Od czasu wyiścia z *Kartageny* połączonych flottow *Francuzkiey i Hiszpańſkiey*. nie wiedzieliśmy nic o iey dalszym przeznaczeniu, zdaie ſię zawsze rzeczą pewną, iż przeszła ciaśninę, i wkrotce ſpodziewamy ſię odebrać wiadomość o iey weyściu do *Kadyx*. Okręt *Cenſeur*, ktòrego *Francuzi* zoſtawili w tym porcie, ieſt całkiem ſporządzony przez ſtaranie naszey marynarki, i będzie mogł bez wątpienia wypłynąć z resztą eſkadry. Wydano rozkaz, ażeby ekwipaż jego zoſtał na czas przewiezionym do *St. Sebaſtien*.

z Filadelfii dnia 1. Czerwca.

Od rozeyścia ſię Kongteſſu nie mieliśmy tu żadnych ważnych wypadkow procz wiadomości z *Indyow zachodnich*, iż *Francuzki* Agent *Roume*, i Generał czarnych *Touſſaint-Louverture* w *St Domingo* wolną żeglugę wſzyſtkich Mocarſtw neutralnych, a mianowicie Stanow Ziednoczonych z zupełnym prawem utrzymali. Wiadomość ta ſprawiła kupcom wielkie ukontentowanie.—Ukryte osoby podburzaią Rząd tuteyszy przeciw *Francuzom*, a nawet i własnym mieszkańcom, lecz Rząd ſtałym zawſze krokiem poſtępuie, i chce ile możności woyny uniknąć, lecz razem utrzymać ſię przy prawie ſwoim.

z Stokolmu dnia 16. Lipca.

W tych dniach przybył tu kuryer z *Londynu*. Treść iednak depeszow nie ieſt wiadoma.— Podroż Krola do *Karlskrony* aż do mieſiąca Września ieſt odłożona.

z Konſtantynopola dnia 28. Czerwca.

Tłomaczenie Reſkryptu W. Sułtana przeſłanego przez N. Portę do P. Spencer Smith Miniſtra Angielſkiego.

Kommodor Dworu W. Brytanii ſzanowny *Sidney Smith* maiący rozkaz przybycia z ſwoim okrętem do naſzey Cesarſkiey ſtolicy, dał nayiawnieysze dowody ſwoich światłych wyobrażeń i ſwoiey wysokiey mądrości w rozmaitych konferencyach, które były odprawiane względem obrotow woiennych i środkow w teraznieyszych okolicznościach do użycia potrzebnych. Popłynąwszy potym ku *Egiptowi*, dowiedział ſię, iż nieprzyiaciel, gwałciciel Traktatow, poſtępował ku *Akrze*. Pospieszył ſię wraz z innemi ſtatkami, ſtanął przed tym miaſtem, i przybywszy tam przed rewolucyoniſtami *Francuzkiemi*, pospieſzył ſię nam oddać wielkie przyſługi. Przez cały czas oblężenia nieprzeſtawał dokazywać dzieł naychwalebnieyſzych; przyłożył ſię okazale do świetnych zwycięſtw, którémi ſię za pomocą Naywyższego Armie *Ottomańſkie* okryły. Z tego powodu N. *Porta*, ktòra nawieki trwać będzie, poſłała mu w podarunku kitkę dyamentową i bekiesę. A ninieyszy reſkrypt zoſtał napisany i wydany, dla tego, ażeby mu wyiednać pozwolenie i moc ze ſtrony iego Dworu, przypięcia tey kitki do iego czoła iaśnieiącego chwałą: oraz noszenia futra iako świadectwo gorliwości i zapału, który okazał.— Dnia 14. Mieſiąca *Muharem* Roku *Hegiry* 1214. 17. Czerwca 1799.

Podług odebranych wiadomości, plan Generała *Buonaparte* był rozległy i wsparty na ſposobach zdolnych do ſprawienia dobrego ſkutku. Ten wodz miał ſwoie porozumienia w *Paleſtynie i Syryi*, od dawnego czasu taiemni emissaryusze przygotowali mu do tego ſposoby. *Lidda*, *Gazę*, i *Ramle* zdobył przez zdradę; załogi tych miaſt żadnego nie czyniły odporu. *Buonaparte* niemogł ſię ſpodziewać, ażeby tak ladaiaka forteca iak *Akra*, miała go zatrzymać w momencie gdy iego wtargnienie miało być podobne do wszyſtko porywaiącego potoku. Gdyby opanował to miaſto, na tenczas *Francuzi* złączeni z *Arabami Muchabis*, i z uzbroionemi już *Maronitami* i *Druzami*, przeszliby byli bez oporu *Azyą mnieyszą*, przyciągneliby do *Skutary*, i zagroziliby nawet *Konſtantynopolowi* etc.— Taki był zamiar, który *Buonaparte* ułożył, gdy widział zawiedzione ſwoie obroty w *Egipcie*, i gdy odſtąpił od celu, ku ktòremu zrazu iego wyprawa zmierzała.

Dnia 26. przybył nowy transport z żywnościami dla eſkadry Admirała *Uſzakow*.

Dnia 10 Czerwca *Huſſein* Baſza powracaiąc z *Widdynu* z 4 do 5 tyſięcy ludzi, chciał weyść do *Adryanopola*; mieszkańcy ſprzeciwili ſię temu, i wziąwszy ſię do broni, poſtawili artylleryą przy weyściu do miaſta. Ta ſtałość zaſtraszyła Baſzę. Dnia 12 proſił o pozwolenie przeyścia przez rzekę *Maritza* przy połączeniu ſię iey z *Larda*, mieyſce ſtykaiące ſię z przedmieściem *Adryanopola* od ſtrony południowey. Dni 13 i 14 przeszły na negocyacyach między znacznieyszemi mieszkańcami i *Husseinem* Baſzą, który iaśniey zaczął ſię tłumaczyć wymagaiąc znacznych kontrybucyow. To żądanie powiększyło trwogę; zamknięto meczety i ſklepy, przedſięwzięto nowe oſtrożności środki, a zgromadzony Magiſtrat poſtanowił nic nie płacić i ſilę ſiłą odeprzeć. Dnia 16. w momencie gdy *Huſſein* Basza zwiiał ſwoie namioty, i zgromadzał ſwoie ſtatki dla przeyścia rzeki *Maritza* na wschod *Adryanopolu* dla udania ſię do *Galliopoli*, zaszła bitwa między częścią iego woyſka i wieśniakami z *Lada*; wielu ludzi zoſtało z oboiey ſtrony zabitych i rannych. Z tego powodu *Huſſein* Basza rozłożył znowu ſwoy oboz. Dnia 17 zatrzymał ſię w ſwych ſtanowiſkach. W *Adryanopolu* mocna powſtała trwoga. Nie wiadomo iak daleko doydzie tak nadzwyczayny poſtępek ze ſtrony iednego poddanego Porty. Rabunek przez woyſka popełniony, zatrzymanie handlu i zbioru iedwabiow, ſprawiło już w tym mieście szkody nie małe.

z Brünn dnia 27. Lipca.

Nic ieſzcze nie wiemy doſtatecznego o nowym planie i dalszych krokach *Basmana-Oglu*. Podług niektorych wiadomości nie ma on nic należeć do swieżo wſzczętych rozruchow w *Turczech*, lecz dawny iego faworyt *Kioſe Machmut*, który oddzieliwszy ſię od niego i zebrawszy ludzi, wiadome kroki nieprzyiacielſkie przedſięwziął; podług drugich przeciwnie, wszyſtko to dziać ſię ma za porozumieniem z *Basmanem-Oglu*, ktory za nadeyściem pory w prawdziwey ſwoiey wyda ſię poſtaci. Ktora z tych wiadomości ieſt pewnieyszą, ciężko rozeznać zwłaszcza przy niedokładności rapportow *Tureckich*, to tylko ieſt niezawodną rzeczą, iż Porta nie muſi mieć ieszcze żadney względem *Basmana Oglu* obawy, gdy tatar świeżo z *Konſtantynopola* do niego przybyły, przynioſł mu wiadomość, iż Sułtan wynioſł go do doſtoyności Baszy trzytulnego. Cała zagadka wkrotce ſię iednak rozwiązać koniecznie muſi, tym czasem wiemy pewnie, iż *Kiose Machmut* założył ſzaniec moſtowy pod fortecą *Orſową* i ſtem ludzi go osadził.— Liſty z *Konſtantynopola* donoszą iakoby miniſterium tamteysze mocno pracowało nad wprowadzeniem policyi, tudzież Adminiſtracyi ſądowey i handlowey na wzor ſyſtematu w *Niemczech* utrzymywanego.

z Strazburga dnia 12. Lipca.

Generał *Muller* przyiechał do *Moguncyi*, gdzie będzie nayprzod założona główna kwatera nowey Armii *Reńſkiey*. Ten Generał obowiązany ieſt zatrudnić ſię organizacyą tey Armii, którą będzie dowodził aż do przybycia Generała *Moreau*.

z Berny dnia 16. Lipca.

Głòwna kwotera Armii *Francuzkiey* zoſtała przenieſiona z *Lentzburg* do *Arau*, zakładaią także w tym momencie oboz bliſko *Schur* z 12 batalionow infanteryi.

Dnia 12 Generał *Lecourbe* przyiechał ze wszyſtkiemi ſtatkami uzbroionemi ktore były w *Lucernie*, i udał ſię do *Brunnen* i do *Altorf*. Mowią, iż chce wedrzyć ſię do kantonu *Uri* i na górę S. *Gotarda*.

Arcy-Xiążę *Karol* w głowney kwaterze ſwoiey zapowiedział przybycie wkrotce woyſk *Roſſyiſkich* do *Szwaycaryi*. Hrabiemu *Merfeld* zlecił bydź w gotcwości do przeyścia *Renu*, iak tylko *Moſkale* przybędą.— Pierwſza ich kolumna ſpodziewana ieſt w *Augsburgu* na dniu 24. a w *Szaffuzie* na dniu 30 Lipca.

Dnia 18 Lipca.— Ex-Dyrektor *Glaire* poiechał do *Paryża*, rozumieią, iż ma ſobie dane iakieś tayne zlecenia, Dyrektoryat rozkazał Izbom Adminiſtracyinym, ułożyć całkowicie regeſtr wszyſtkich rekwizycyow oddanych dla Armii *Francuzkiey* od zawarcia traktatu przymierza, ażeby mogł żądać zapłaty od Rządu *Francuzkiego*.

Drogość i niedoſtatek żywności powiększa ſię w tym kraiu codziennie.

z Willingen dnia 19 Lipca.

Przybyły ieſzcze dwa bataliony Infanteryi do obozu *Auſtryackiego* który był uformowany bliſko naszego miaſta. Baterye ſypane w naszych okolicach są całkiem ſkończone. Na wysokości S. *Marguerite* poſtawiony ieſt telegraf który także założony ieſt od *Offenburga* aż do *Donaueschingen* gdzie ſię znayduie główna kwatera Hrabiego *Starray*.

z Medyolanu dnia 9. Lipca.

Angielſka flotta ktòra przed *Genuą* krąży ſkłada ſię z 18 okrętow od 74 armat 4 od 64 i wielu fregat. Pomiędzy niemi znayduie ſię także okręt Admiralſki *Nelsona*.— Ponieważ okazała ſię chciwość zyſku wielu kupcow ktòrzy bankocetle *Wiedeńſkie* wykupuiąc do kraiu tuteyszego wprowadzali, a za nie gotowiznę wybierali, przez co taż gotowizna bardzo ſię rzadką tu ſtała, a cały kray bankocetlami ieſt zalany, przeto zabroniono tu pod wielkiemi karami wywozu pieniędzy, ſrebra i złota.

OBWIESZCZENIA

Gdy dla dobra Fabryk ſkurzanych krajowych poſtanowiło ſię; iż ſkury baranie wyprawne farbowane i gładzone, pospolicie Kordywan glancowany lub Saffian, zwane, iuż więcey z obcych kraiow na handel wewnętrzny do Pruſs Południowych nie maią być wprowadzane; i ſtoſownie do takowego poſtanowienia wſzelkie urzędy celne, konsumpcyine i poborowe iuż inſtrukcyą odebrali: przeto ſię o tym Publiczność uwiadomia.— w Warszawie dnia 8 Lipca 1799. roku.

Kamera J. K. Mci Pruss Południowych Woienno-Ekonomiczna.

W celu uczynienia folgi handluiącym po jarmarkach w Pruſſach Południowych i Nowo-Wſchodnich towarami rzemieślniczemi, poſtanowiono zoſtało: iż takowy handel nadal bez wſzelkich dla Rzemieślnikow uciąźliwych formalności ma ſię odbywać, i na ten koniec plombowanie takowych towarow, ieżeli z mieysc przychodzą gdzie ſię urzędy celne znayduią, niemniey pieczętowanie tychże towarow w mieyscach gdzie ſą urzędy konsumpcyino-poborowe, odtąd cale uſtaią; względem zaś wſzelkich innych objektow opłacie celno-konsumpcyino-poborowey podległych do dawnych przepisow ma ſię ſtoſować, oraz towary rzemieślnicze z innych i do innych Prowincyi idące iak dawniey tak i nadal plombowane, cetlami opatrywane być i opłacie cła podlegać powinny. Względem którego poſtanowienia wszelkie urzędy celno-konsumpcyino-poboroweſtoſowną odebrały inſtrukcyą. O czym ſię handluiących po jarmarkach uwiadomia. — w Warſzawie dnia 8. Lipca 1799. roku.

Kamera J. K. Mci Pruſs Południowych Woienno-Ekonomiczna.

W czaſie wizytowania Apteki w Klasztorze Paulińſkim na Jasnay Gorze przy Częſtochowie ſytuowanym, okazało ſię, iż tam fabrykowano proszek— Arszenik w sobie zawieraiący— i przedawano dotąd pod imieniem proszku na febrę; oſtrzega ſię zatym Publiczność, aby proszeku tego nader ſzkodliwe czyniącego ſkutki nieużywała: wſzyſtkim zaś Doktorom i Aptekarzom nayściśley przykazuie ſię, aby pod ſurowemi karami nie tylko ſami nieważyli ſię przedawać lub zalecać takowego proszku, ale nadto bacznie przeſtrzegali, iżby nadal nie był nigdzie przedawanym i używanym; o przypadkach zaś w tey mierze do ich wiadomości doyść magących, maią natychmiaſt donoſić J. K. Mci Collegio Medicis.—Dan w Warszawia dnia 6. Czerwca 1799. roku.

Collegium Medicum et Sanitatis w Prowincyi J. K. Mci Pruſs Południowych.

DONIESIENIA.

Aukcya zegarka złotego, łyżek srebrnych ſtołowych, porcellany, faiansu, ſzkła, miedzi, żelaſtwa, pościeli i bielizny, ſukien, pasow bogatych, meblow i różnych ſprzętow domowych, obrazow i xiążek, odprawiać ſię będzie dnia 14. bieżącego mieſiąca i dni naſtępuiących o godzinie drugiey po południu, za gotowe pieniądze w grubey monecie w domu pod Nrem 46. przy ulicy Piwna zwaney ſytuowanym.

Pewna Pani utrzymuiąc pensyą edukacyi dla Panien, językow Francuzkiego i Niemieckiego, iako też grania na inſtrumentach, robot rożnych na tamborze i tańcowania, maiąc do tego ſpoſobnych Metrow i Guwernantki, będąc uprzywilejowaną od Rządu N. Krola Jmci Pruſkiego, ma honor donieść, iż mieszka na Krakowſkim Przedmieściu w kamienicy WW. PP. Karmelitek w Warszawie. Ktoby ſobie życzył oddać dzieci do edukacyi, raczy ſię zgłoſić w tym domu.

Kantor tey Gazety jeſt w Rynku Starego Miaſta, w Kamienicy JP. Eberta, pod Nrem 65. na drugim piętrze— Exemplarz gr: 20.